

Vragen van het statenlid Eelco van Hoecke en Martin Bos (Forum voor Democratie) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2019 nummer 32.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Black Achievement Month:

	Vragen aan gedeputeerde staten (ingekomen 30 oktober 2019)		Antwoorden van gedeputeerde staten
1.	Deelt u, met de FVD-fractie, de mening dat de Gouden Eeuw een schitterende periode uit de Vaderlandse Geschiedenis is en daarom een inspiratiebron is voor het hedendaagse Nederland en Zeeland?	1.	De Gouden Eeuw voor Nederland omvat grofweg de periode eind 16 ^e eeuw tot en met het derde kwart van de 17 ^e eeuw. Voor Zeeland is de term Gouden Eeuw van toepassing op ongeveer het midden van de 16 ^e eeuw tot en met het eerste kwart van de 17 ^e eeuw. De term refereert specifiek aan Nederland (waaronder ook Zeeland) dat een periode van bloei doormaakte, in de handel, wetenschap en kunsten. In dat opzicht kan de Gouden Eeuw inderdaad als bijzondere periode worden aangemerkt die als inspiratiebron dienen.
2.	U stelt dat Zeeland een grote rol had in het trans-Atlantische slavernijverleden. Kunt u dit toelichten en aangeven hoe groot het aandeel van Zeeland dan was t.o.v. de totale trans-Atlantische slavenhandel?	2.	Zeeland speelde niet in de 17 ^e , maar in de 18 ^e eeuw een rol van belang in de trans-Atlantische slavenhandel. Het gaat specifiek om de periode 1750-1800. In deze periode was de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC), een handelsonderneming uit Middelburg, de grootste particuliere slavenhandelaar van de Republiek. Wereldwijd zijn zo'n 12 miljoen mensen verhandeld in de trans-Atlantische slavenhandel gedurende de 16 ^e tot en met de 19 ^e eeuw. Daarin speelden Engeland, Frankrijk, Portugal, Spanje en de Nederlanden een rol. Andere West-Europese landen in mindere mate. Van die twaalf miljoen zijn circa 600.000 mensen verhandeld door de Republiek der Verenigde Nederlanden. De MCC heeft in de tweede helft van de achttiende eeuw zo'n 31.000 mensen verhandeld.
3.	Hoe staat u tegenover de actie van het Amsterdam Museum om de term "Gouden Eeuw" in de ban te doen?	3.	Wij vinden het positief dat alle kanten van de Gouden Eeuw beschreven worden, omdat dit mensen de mogelijkheid biedt om op basis van feiten en verhalen een eigen moreel

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
			oordeel te vormen. Over de overwegingen en besluiten van het Amsterdam Museum hebben wij geen oordeel. Het staat elk museum vrij de termen te kiezen die het prefereert.
4.	Bent u op de hoogte of ook musea in Zeeland van zins zijn het begrip Gouden Eeuw te verbannen?	4.	Ons is niets bekend over initiatieven in die richting.
5.	Hoe kunt u ons verklaren dat de museumwereld zo politiek correct is en volledig in de ban van de 'weg met ons ideologie'?	5.	In onze provincie geven de culturele instellingen een rijk en divers beeld van het verleden van de provincie. Dit brede perspectief biedt de mogelijkheid tot eigen oordeelsvorming.
6.	Waarom wordt er in het kader van diversiteit geen aandacht besteed aan de rol die de mohammedaanse Arabieren speelden, en ten dele nog spelen, in de slavenhandel?	6.	Zeeuwse culturele instellingen belichten de geschiedenis van Zeeland en de Zeeuwen. Die geschiedenis speelt zich ook buiten de grenzen van Zeeland af. Echter, wanneer geen Zeeuwen een rol van betekenis hebben gespeeld of het onderwerpen zijn zonder directe link met Zeeland, is er geen reden en zijn er vaak geen bronnen om daaraan grootschalige aandacht te besteden. Dat maakt die onderwerpen niet minder van belang, maar heeft te maken met al dan niet een relatie met Zeeland of het handelen van Zeeuwen in den vreemde. Dat geldt bijvoorbeeld voor de geschiedenis van de slavernij in Arabië. Daar waar mogelijk en waar er bronnen zijn, komt de handel in slaven door Arabieren aan bod.
7.	Waarom wordt er geen enkele aandacht besteed aan het feit dat in die tijd slavernij gangbaar was en dat de slaven notabene werden gekocht in Afrika van Afrikaanse stamhoofden?	7.	Er wordt binnen het Zeeuwse slavernijverleden aandacht besteed aan het handelen van diverse partijen daaromtrent. Daartoe behoort ook de trans-Atlantische slavenhandel. De situatie aan de kust van West-Afrika en in de koloniën in de Caraïben zijn hier onlosmakelijk mee verbonden. Dat is bijvoorbeeld te lezen in de blog over de slavenreis van het schip 'de Eenigheid' uit 1761-1763 van het Zeeuws Archief.
8.	Waarom wordt er geen aandacht besteed aan het feit dat het eerste verzet tegen de slavernij in de 17de eeuw afkomstig was van bepaalde groepen protestanten?	8.	Er zijn Nederlanders (en Zeeuwen) geweest die de slavernij niet als vanzelfsprekend konden accepteren. Mensen die stredden voor gelijke rechten van wit en zwart. Bezoekers van culturele instellingen en lezers van Zeeuwse publicaties over slavernij worden over deze mensen geïnformeerd. In juli 2019 heeft Omroep Zeeland in een tv-uitzending aandacht besteed aan dominee Bernardus Smytegelt, een Zeeuws dominee die zich openlijk uitsprak tegen slavernij. Ook op de website www.zeeuwseankers.nl zijn verhalen te lezen over dit verzet.

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
9.	Bent u met de FVD-fractie van mening dat slavernij fout is, maar dat de huidige generaties Europeanen (waaronder de Zeeuwen) zich helemaal niet hoeven te schamen voor het slavernijverleden omdat ze er part noch deel aan hebben? Wij westerlingen hebben immers de slavernij ook als eerste afgeschaft.	9.	Het slavernijverleden is een gedeeld verleden. Dit verleden verdient het om onder de aandacht te worden gebracht, zonder waardeoordeel. Immers schuld en schaamte is niet overdraagbaar. Het erkennen van deze gebeurtenissen die wereldwijd twaalf miljoen mensen hebben ontheemd, is het beginpunt van een dialoog. Die dialoog doet recht aan bevolkingsgroepen en maakt bestudering mogelijk, zodat de reikwijdte van de gevolgen voor de nakomelingen van de tot slaaf gemaakte Afrikanen in beeld komt en wederzijds begrip ontstaat. Van de geschiedenis kun je leren. Kijken naar en leren van de geschiedenis en deze geschiedenis erkennen betekent geen gezichtsverlies of schuld en schaamte.
10.	Bent u met de FVD-fractie van mening dat de westerse cultuur in het algemeen, en ons westerse waarden- en normenstelsel in het bijzonder, de voorkeur verdienen boven alle andere culturen en hun waarden- en normenstelsels? Zo nee, kunt u dan aangeven waarom niet en aangeven waarom en waarin die andere culturen en hun waarden- en normenstelsels beter zijn dan die van het westen?	10.	In de wereld bestaan verschillende culturen met verschillend normen- en waardenstelsel. Verschillen zijn geen basis voor ongelijkheid. Elke cultuur met waarden en normen heeft positieve en negatieve kanten. Ons college gaat uit van samenhang in de samenleving. Iedereen telt mee, niemand wordt uitgesloten. Iedereen moet de normen en waarden van de democratische rechtsstaat respecteren. Discriminatie, uitsluiting en racisme moeten bestreden worden. Belangrijk is om objectief te kijken naar het eigen functioneren en de eigen cultuur.
11.	Hoe hebben Gedeputeerde Staten de Black Achievement Month in Zeeland ervaren?	11.	De Black Achievement Month in Zeeland biedt de mogelijkheid jaarlijks op actuele wijze aandacht te geven aan het Zeeuwse slavernijverleden en aan het thema onvrijheid in de volle breedte.
12.	Is het houden van een Black Achievement Month in Zeeland volgens u voor herhaling vatbaar? En zo ja, waarom?	12.	Zie antwoord bij vraag 11.
13.	Aan welke activiteiten hebben leden van Gedeputeerde Staten i.h.k.v. de Black Achievement Month in Zeeland deelgenomen?	13.	De commissaris van de Koning heeft op 9 oktober 2019 (een deel van) het symposium "Waarom vrijheid niet wachten kon" bijgewoond en daar ook het woord gevoerd.

MIDDELBURG, 19 november 2019

Namens de fractie van :

Gedeputeerde Staten,

Eelco van Hoecke en Martin Bos

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit